

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.11.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

econ.bg

✓ Томислав Дончев: Близо 80% от публичните инвестиции се правят с европари

Работодатели: Администрацията експериментираше с бизнеса

Близо 80% от публичните инвестиции се правят с пари от Европейския съюз. Това заяви вицепремиерът Томислав Дончев по време на конференция „Първите седем години в ЕС – оценка на инвестициите в дългосрочен растеж и нетните ефекти от тях в секторен и регионален план“, организирана от Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ).

Той посочи, че в Словакия това финансиране е 92% от публичните инвестиции, в Унгария – 88%. Въпреки това еврофинансирането възлиза на 9% от всички публични разходи. Нетната финансова позиция (разликата между приходите и разходите в бюджета) е между 5 и 6 млрд. лв., посочи вицепремиерът.

По отношение на еврофондовете бушуват абсолютно противоположни митове, каза Дончев.

Мит е, че европейските пари отиват само и единствено в магистрали. По думите му обаче най-голям дял от средствата наистина отива в транспортна инфраструктура – 20,5% от фондовете. След това следват харчовете на европари за местно и регионално развитие – 18,8%, образование и пазар на труда с 12,7%.

Вицепремиерът бе категоричен, че няма как да се инвестира само в една сфера.

„Няма как да искаме прогресивна икономика, ако не отделяме достатъчно средства за образование и наука. Важният въпрос е какъв да бъде делът на инвестициите във всяка сфера, посочи той.

Последният мит, според Дончев, е, че парите достигат до малък брой клиенти. ВиК мрежата с европари е повече от 10 пъти по-дълга от магистралите, построени с европейски средства, даде пример вицепремиерът. Близо 800 000 ученици са участвали в извънкласни форми на обучение, организирани с евросредства, а 60 000 безработни са преминали през процес на образование.

Според него трябва да мерим и косвените ефекти от еврофинансирането. Дончев допълни, че икономията на енергия е над 173 хиляди мегаватчаса, а проектите реализирани с тях, са създали работа за десетки хиляди души.

Най-важният ефект са дълготрайните ползи, посочи вицепремиерът.

Той посочи, че реалният БВП на страната е с близо 10% по-висок при наличието на евросредства спрямо модел, при който те липсват. Има и нетен ефект върху бизнес инвестициите на предприятията, като ръстът е от близо 35%. Обемът на частните инвестиции също е нараснал, посочва Дончев.

Той бе категоричен, че страната ни не бива да допуска грешките от предишния програмен период 2007-2013 г., който започна с 2 години закъснение.

По думите на Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, най-негативните моменти от изминалия програмен период са били свързани с изключително тежките изисквания за отчетност, които намалиха желанието за кандидатстване. Друг проблем, който срещнал бизнеса, е смяната на правилата за кандидатстване, довели до много грешки, предизвикали лавина от дела. Също така и недостатъчно доброто планиране на финансовите ресурси и приоритетните сфери за интервенция (от общини към частни бенефициенти, например), както и незадоволителен експертен ресурс от страна на администрацията. Според Велев чиновниците са експериментирали с бизнеса през изтеклия програмен период, като фирмите са ставали свидетел на постоянна промяна на условията и изискванията по оперативните програми.

Не на последно място, според Велев, е имало проблем и с одиторите. Той изтъкна, че много фирми са били възприемани като „виновни до доказване на противното“. В други случаи дружества и техни собственици, въпреки тяхната очевидна вина, не са били признавани за такива от българския съд.

Според работодателя голяма част от средствата по конкурентоспособност не са достигнали до реалния сектор, а за сметка на това голяма част от финансовия ресурс е бил насочен към публични компании. Със създаването на Фонда на фондовете част от тези проблеми могат да се избегнат, посочва Велев.

По думите му сериозен недостатък е, че неправителствените организации са изключени от предоставянето на извънкласна дейност към проектите на Министерството на образованието, въпреки доказаната си ефективност в тази насока.

Според него трябва да се ускори процедурата за обжалване на актовете, да се увеличи размерът на допустимите авансови плащания за частните бенефициенти, както и прецизно администриране на регистрите на помощи са част от препоръките, чрез които ще се подобри представянето през следващия период. Освен това проектите трябва да се разпределят електронно от независими експерти, препоръчва още Васил Велев.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ 11 млн. евро за проекти между България и Турция

Започна приемът на проекти от България и Турция за 11 млн. евро. Поканата отправиха в понеделник Министерството на регионалното развитие и благоустройството на България и Министерството по въпросите на ЕС на Турция. Парите са по програма "Интеррег" - за трансгранично сътрудничество България-Турция, която бе презентирана от Деница Николова, зам.-министър на регионалното развитие.

От българска страна са допустими съвместни проекти в областите Бургас, Ямбол и Хасково, а от турска - провинциите Одрин и Къркларели. Проектните предложения трябва да са по околна среда и устойчив туризъм. Минималната стойност за 1 проект е 50 000 евро, а максималната - между 100 000 и 120 000 евро. За инвестиционните проекти минималната стойност е 250 000 евро, а максималната - между 400 000 и 600 000 евро.

Срокът за кандидатстване е 16 март 2016 г.

✓ Доходите с по-висок ръст от разходите

Най-много се увеличават харчовете за алкохол и цигари, с 2,3 кг се свива потреблението на плодове

1262 лв. е средният доход на човек у нас за третото тримесечие, съобщи в понеделник Националният статистически институт. Това е с 5,6 на сто повече, отколкото преди 1 година.

С най-висок дял в доходите на домакинствата у нас е работната заплата - 55,7%. След нея са приходите от пенсии - 25,7%, от самостоятелна заетост - 7,5%, и от социални помощи - 3,1 на сто. За година е отчетен ръст от 8,3% на постъпленията от работна заплата. Едва 2 процента са доходите от натура в семейните бюджети.

И при разходите има увеличение, но с по-малки темпове. Средно 1169 лв. са харчовете на лице от домакинството през третото тримесечие, което е ръст от 1,9 на сто спрямо същия период на 2014 г. Близо 1/3 от разходите отиват за храна.

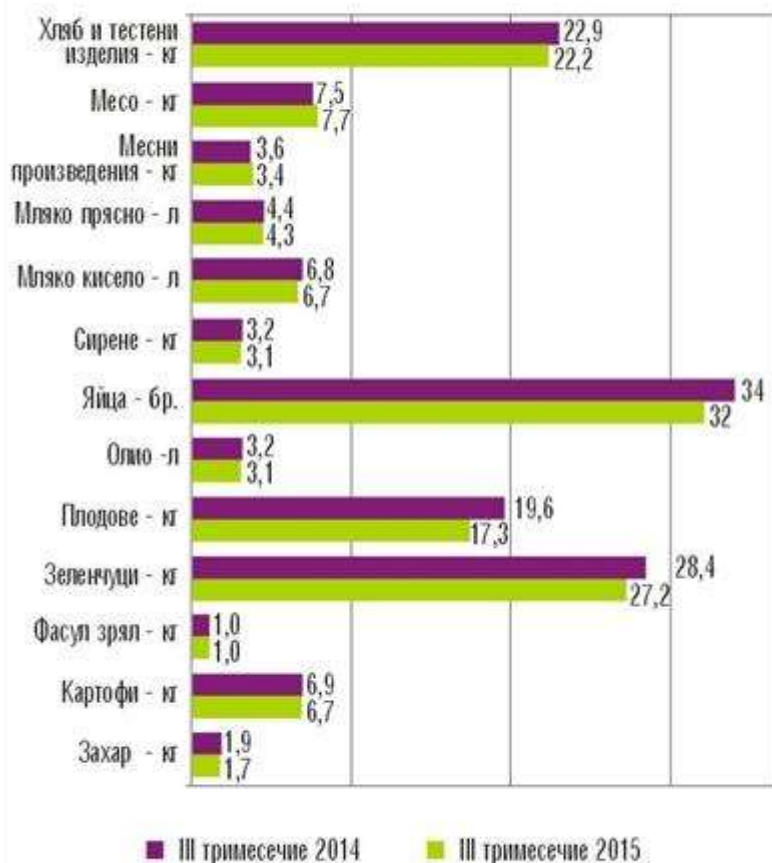
Най-голям ръст от харчовете е отчетен в групата на алкохолните напитки и цигарите - с 11,3 на сто. Разходите за здравеопазване се увеличават с 2%, за битови сметки - с 4,3%, а за храна - с 0,3 процента. Спад от 17,3% е имало на изхарченото за облекло и обувки, а с 3,9 на сто - за транспорт и съобщения.

И при потреблението на българина са отчетени промени. Най-съществено намалява консумацията на плодове - от 19,6 на 17,3 кг през третото тримесечие. Така спадът е с 2,3 кг, или с почти по килограм по-малко на месец.

Намаление има и в яденето на зеленчуци - от 28,4 на 27,2 кг, на хляб и тестени изделия - от 22,9 на 22,2 кг, и на яйца - от 34 на 32 броя. Слабо се увеличава само потреблението на месо - от 7,5 на 7,7 кг. (Виж графиката - бел. ред.)

НСИ обяви в понеделник и данни от наблюдението на работната сила през третото тримесечие. Заетите са 3,104 млн. души, като увеличение е имало само в сектора на услугите. Броят на наетите в частния сектор се увеличава с 2,6%, докато този в обществената сфера е почти без промяна.

КАКВО ЯДЕМ*

*Средно на лице от домакинството през третото тримесечие на 2014 и 2015 година

✓ Пращат инвалиди на контролни изследвания преди пенсията

Така ще контролират ТЕЛК-овете да няма измами

Втора комисия, която да е съставена от експерти на Националния осигурителен институт, специалисти по трудова медицина и социални грижи, ще проверяват свидетелствата от ТЕЛК, преди да бъде отпусната инвалидна пенсия. Това съобщи в понеделник вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин. До края на годината той ще обяви официално концепцията си за реформа на инвалидните пенсии, а догодина ще бъдат написани и законите, обясни той.

Втората комисия ще има възможност да поиска и повторно изследване на инвалид, за да се контролира дали документите и освидетелстването не са опит за измама. Едва след това комисията в НОИ ще преценява дали да се отпусне инвалидна пенсия.

В момента медицинските комисии на осигурителния институт нямат възможност да искат повторно изследване. Те могат да обжалват решенията на ТЕЛК единствено за процедурни пропуски, обясни Калфин.

Обжалването на решенията на ТЕЛК-овете няма да се прекрати въпреки протестите на наказани от НОИ лекари. Всяко решение за запори на заплати на хора от ТЕЛК е потвърдено от съд, преди да влезе в сила, коментира Ивайло Калфин. В последния месец лекари от експертните комисии масово напускат, тъй като от НОИ им запорират заплатите, за да изплатят неправомерно отпуснати инвалидни пенсии.

Новата комисия в НОИ ще дава и предписания на хората с увреждания какво могат да работят със своето заболяване, ще дава и насоки за преквалификация, обясни още Калфин. Заради решение на Конституционния съд обаче е отпаднала идеята да се спират пенсиите на инвалиди, които са си намерили работа с добър доход.

Общини добавят пари за приюти

Общините ще трябва да намерят допълнителни средства през 2016 г., за да финансират социалните дейности като домове за деца и възрастни хора, дневни центрове и пр. Това обясни вицепремиерът Ивайло Калфин.

Причината е, че делегираните бюджети, които отпуска държавата, са завишени само с 2% в бюджета за следващата година. Това увеличение трудно ще компенсира дори само по-високите разходи от вдигането на минималната работна заплата от 380 на 420 лв. от началото на следващата година.

Има реална опасност при липса на допълнително средства заплата на чистачките, която е на минималното равнище, да се изравни почти с тази на специализирания персонал като психолозите, даде пример Калфин. Това пък щяло да доведе вероятно до напускане на висококвалифицираните специалисти от тези социални домове.

Промени в закона за социалните помощи, които да затворят вратичките за източване на парите, ще подготви през 2016 г. Министерството на труда и социалната политика.

Пакети с храна за бедните догодина

Бедните българи няма да получат хранителните си пакети, финансирани от Европейския съюз преди Коледните и новогодишните празници.

Социалното министерство ще опита да направи възможно раздаването и преди Коледа, но не може да бъде обещано, каза в сряда вицепремиерът Ивайло Калфин.

Причината е, че от обществени поръчки за 21 хранителни продукта засега има сключени само 7 договора, а 14 от търговете се обжалват пред КЗК.

Срокът за доставка на храните в складовете на Червения кръст пък бил 45 дни от сключването на договора.

След това стоките трябва да се препакетират, за да може да започне раздаването на бедните хора, обясни социалният министър.

“Хубавото е, че сключените договори са за тежките стоки като боб, захар и пр.”, обясни Калфин. Това давало възможност, ако тези продукти бъдат доставени по-бързо на БЧК, да започне само тяхното раздаване, допълни вицепремиерът.

Над 260 хил. българи имат право на хранителните пакети за най-бедните. Това са всички хора, които получават енергийни помощи.

[Вестник Труд](#)

✓ 1,1 млрд. евро преки инвестиции

1,1 млрд. евро са преките чуждестранни инвестиции у нас в периода от януари до септември, по предварителни данни на БНБ. Това е с 229,5 млн. евро повече в сравнение със същия период на миналата година.

Само за септември обаче преките инвестиции намаляват със 6,3 млн. евро, а през същия месец на 2014 г. намалението е било с 200,3 млн. евро. Данните на БНБ показват още, че българските емигранти продължават да изпращат значителни средства на близките си у нас. През септември те са превели 70,5 млн. евро, а през август - 62,1 млн. евро. За първите девет месеца на годината общата сума, изпратена от емигрантите, възлиза на 637,5 млн. евро, показват данните на БНБ.

✓ Безработицата се увеличи до 9,5%

Безработицата у нас се е повишила до 9,5% през октомври. Основните причини са съкращаването на кадри в края на лятото и традиционно по-малкото търсене на работници в края на годината. Това показват данните на Агенцията по заетостта.

В бюрата по труда са регистрирани 312 915 души или с над 10 000 повече, отколкото през септември. Тогава безработицата беше 9,2%. Спрямо октомври 2014 г. обаче безработицата е намаляла с 1,2 пункта.

Работодателите от реалния сектор са обявили 11 853 свободни места в бюрата по труда. На годишна база броят им се увеличава с 1179. Най-много кадри се търсят в преработвателната промишленост и търговията.

Междувременно НСИ публикува данни за работната сила в България. Числата показват, че през третото тримесечие броят на работещите у нас е стигнал 3,104 млн. души, което е с 42 800 повече в сравнение със същия период на 2014 г. Увеличение на заетостта обаче има само в сектора на услугите. Броят на заетите в тази сфера достига 1,9 млн. души, които са близо 63% от всички работещи. В производствени предприятия се трудят 922 400 души, а в селското стопанство - 233 500.

[Вестник Сега](#)

✓ Инвестициите у нас са се увеличили с 1/3 за година

Преките чуждестранни инвестиции у нас изненадващо пораснаха през септември. За първите 9 месеца на годината БНБ отчете, че в страната ни са влезли 1.101 милиарда евро. Това е с близо 1/3 повече от нивото за януари - септември 2014 година. Тогава до края на септември у нас бяха инвестирани 872.1 млн. евро. Сумата тази година би била дори по-голяма, но през септември статистиката отчита голям отлив на дялов капитал - 111 млн. евро. Подобен минус най-вероятно се дължи на продажбата на дялове от компания.

Огромен ръст от 160% има при същинските инвестиции, или т.нар. дялов капитал - до 1.037 милиарда евро. Сумата е по-голяма с 634.8 млн. евро от дяловия капитал, привлечен през същия период на 2014 г., когато е бил 396.8 млн. евро.

В същото време намаляват междуфирмените заеми на българските компании от фирмите майки в чужбина. През първите 9 месеца тези заеми на практика са с отрицателен знак - 50.9 млн. евро. Преди година компаниите у нас са получили кредити за около 348.4 млн. евро.

По държави най-големите нетни преки инвестиции у нас идват от Холандия - 1589.2 млн. евро. 1 млрд. евро от тях са инвестиции в дялов капитал и реинвестирана печалба. На второ място е Австрия с инвестиции за 230.6 млн. евро, на трето е Франция със 105.8 млн. евро. В същото време обаче статистиката отчита и голямо връщане на заеми от страна на родни фирми. Отписани са 441 млн. евро, които са върнати към компаниите - майки.

✓ **Вузовете ще получават повече пари за дефицитни специалности**

Субсидиите за математика и педагогика ще скочат, а за право ще намалеят

Университетите ще получават държавна субсидия на базата на нови критерии, като размерът на средствата вече ще зависи от акредитационната оценка на вуза, научната му дейност и наличието на специалности с очакван бъдещ недостиг на пазара на труда. Това става ясно от проектопостановление на МС за определяне на средствата за издръжка на висшите училища у нас.

В момента държавните университети получават субсидията си освен на брой студенти, но и в зависимост от комплексната оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда. Средствата се дават по професионални направления, като диференцираният норматив за издръжка на един студент в дадено направление се умножава по определен коефициент, който е различен за различните направления. Занапред ще има и вторично отсяване на базата на нови критерии. Коефициентът на всеки вуз по професионално направление вече ще се изчислява, като се умножат 5 коефициента - за акредитационна оценка, за научни изследвания, за реализация на пазара на труда, за място в рейтинга на университетите, и за професионални направления с очакван бъдещ недостиг на кадри.

При определяне на акредитационната оценка ще се вземат показателите на вуза от рейтинговата система на университетите към 30 септември на годината, предхождаща годината, за която се отпускат средствата. Оценката за научни изследвания ще зависи от това колко пъти е цитирано дадено висше училище в международните бази данни Scopus и Web of Science, какъв е средният брой на цитиранията, колко докторски програми има в професионално направление и др. Коефициентът за реализация на трудовия пазар съществува и сега, но вече ще се изчислява по нова матрица. Коефициентът за място в рейтинга, или т.нар. коефициент за първо място, ще се определя за университета, получил най-висока комплексна оценка за качество на обучението и съответствието му с пазара на труда, както и за вузове, които са с оценка по-ниска с 2 или по-малко точки от оценката на първия. Този коефициент ще е по-голям за тези университети, които са определени на първо място по направленията педагогически науки, природни науки, математика и информатика, технически науки, аграрни науки и ветеринарна медицина, изкуства, но ако безработицата при тях е под 2%, а приложението на придобитото висше образование е над 65%. Повече средства ще се дават и за направленията с очакван недостиг като например инженерни, технически науки, педагогика и т.н.

РЕЗУЛТАТ

В резултат на второто сито средствата за някои професионални направления с ниска оценка и слаба реализация ще бъдат намалени или изцяло спрени. Най-засегнатите ще са икономика и администрация и управление, и то в близо 1/2 от университетите, които ги предлагат. Орязване на субсидиите ще има и при правото. При техническите и инженерните науки намалението ще е по-малко, а специалности като педагогика и математика ще получат повече пари. Прогнозите са почти по всички 52 професионални направления у нас държавни пари да не получи поне по 1 висше училище. Промените са в синхрон с одобрените на 1-во четене в комисия промени в Закона за висшето образование, които предлагат именно ново разпределение на държавната субсидия за университетите на база на качеството на обучението им.

epicenter.bg

✓ **Ползи и поуки от използването на европейските фондове**

Вицепремиерът Томислав Дончев отчита първите седем години в усвояването на европарите

Институтът за стратегии и анализи и Висшето училище по застраховане и финанси са организатори на конференцията Вицепремиерът по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев ще отчете ефективността в усвояването на европарите за периода 2007-2013 г. на конференция във вторник.

За първи път използването на средствата от ЕС ще бъде представено през ползата, която всяко евро е донесло за подобряването на живота на български гражданин.

Форумът е организиран от Института за стратегии и анализи и висшето училище по застраховане и финанси. Той има за цел да обедини поуките в усвояването на европарите за първия за България седемгодишен финансов период и да обедини най-важните очаквания за периода до 2020 г..

На конференцията ще бъде представен конкретен опит на предприемачи, които успешно са превърнали средства от еврофондовете в добре функциониращи предприятия.

В събитието ще участват председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев, ректорът на Химикотехнологичния и металургичен университет проф. Митко Георгиев, главният научен секретар на БАН проф. Евдокия Пашева, зам.-ректорът на ВУЗФ доц. Евгени Евгениев.

forumnews.bg

✓ **Даниел Митов: България спира да приема бежанци**

Без сухопътна операция срещу "Ислямска държава" няма да мине, но за нея трябва широка международна коалиция, смята външният министър

България няма да приема повече бежанци, дори Европейският съюз да иска това от нея, каза днес външният министър Даниел Митов, цитиран от Клуб 'Z'. По думите му да се обсъждат квоти за пренасочването им вече е абсурдно и Европа трябва приоритетно да се заеме с охраната на външните си граници и връщане на мигрантите без право на международна закрила.

Решението на проблема трябва да се търси в корена му и сухопътна въоръжена операция срещу „Ислямска държава“ в Сирия и Ирак изглежда неизбежна, но за нея трябва широка международна коалиция с участие на страни от региона и консенсус за целите ѝ, каза още първият ни дипломат.

„Държавите, които са за такъв тип мерки (за укрепване на външните граници на ЕС – б.а.), вече са мнозинство, смее да твърдя“, каза Митов след съвет на външните министри на ЕС, който се състоя днес в Брюксел. „Вие знаете, че българската държава до голяма степен е осигурила адекватната охрана на външната граница на ЕС,... но други държави трудно се справят с това предизвикателство. Не можем да ги обвиняваме, защото те имат съвсем друг тип граница. Но в същия момент на тези държави трябва да се помага“, добави той в очевиден намек за Гърция, през която в момента тече главният миграционен поток от Близкия изток през Турция към Европа.

Разследването на петъчните атентати в Париж установи, че е твърде вероятно поне един от извършителите им е влязъл в Европа през гръцкия остров Лерос, който се намира край турския малоазийски бряг и е редовна цел на нелегалния трафик на мигранти от Сирия, Ирак, Афганистан.

Европа не може да приема безкрайно много хора

„Аз казах ясно: Ние трябва да дадем отговор на ЕС какъв е капацитетът на Европа. Европа не може да приема безкрайно много хора. И социалните системи, и образователните системи няма да издържат на един подобен натиск, – каза Митов. – Европа трябва да демотивира миграционните потоци към своята територия“.

Квотите за преместване на мигранти с право на международна закрила от едни страни на ЕС в други вече не работят, даде да се разбере той.

„Ясно е, че имаше етап, в който това се обсъди. България отдавна вече е заявила, че дори и да им такава квотна система, ние отдавна сме приели достатъчен брой бежанци и споставено с нашия брутен вътрешен продукт и именно споставено на глава от населението, ние сме поели нашия ангажимент. Други държави членки на ЕС имат много още какво да направят по тази тема“, заяви министърът.

И бе категоричен: „Но да обсъждаме квоти вече е абсурдно! Това не е начинът, по който да се справим с проблема или да подхождаме към него. Това са палиативни, временни мерки, с които се преразпределя тежестта и отговорността, но в същия момент ние трябва да обръщаме внимание на защитата на външните си граници и на корена на проблема, а това е именно конфликтът в Сирия“.

Следващ приоритет по думите му трябва да са връщанията на икономически мигранти.

„Защото какво се получава: Ако кандидатстваш и получиш статут на бежанец, оставаш, ако не го получиш, пак оставаш“, коментира той.

„Повече от година се нанасят въздушни удари, без „Ислямска държава“ да е унищожена, – каза външният министър. – В същия момент всички са наясно, че в един момент ще се стигне и до военна намеса на място със сухопътни войски. Няма как „Ислямска държава“ да бъде изкоренена без подобен вид намеса. Въпросът е откъде идва тя и как точно се организира. Защото всички са наясно, че тук трябва много по-широка коалиция, която да включва и държавите от региона, която да създава консенсус,... който после да не създава усещането на нова западна намеса, създава хаос и практически не решила нищо, но довела да нови разделения“.

Не е обсъждана военна операция

Министърът подчерта, че никой на днешния Съвет по външни работи не е обсъждал военна операция, но в хода на дебатите няколко пъти е било споменато, че политическото решение е това, което Европа трябва да търси, но че, когато става дума за „Ислямска държава“, там без категорична военна намеса, нищо няма да се получи и че тук става дума за държавите от региона, на чиято територия се води войната.

Митов беше уверен, че същите въпроси ще се обсъждат и в НАТО, но че съюзниците не „могат да захвърлят надеждата за политическо решение много бързо“. Той се позова на неочаквания доскоро дипломатически успех Саудитска Арабия, Иран и Турция да седнат на една маса на преговори за Сирия във Виена.

България е била сред първите европейски страни, които са започнали разговора за такава дипломатическа инициатива и е опровергала скептицизма, с който тя е била посрещната, подчерта Митов.

„Не можем да твърдим, че в един момент няма да се стигне до консенсус и за съвместна военна операция, а може да се намери и друга форма“, каза той.

bgdnes.bg

✓ 1 млрд. евро за повече работни места и социални услуги

С 1 млрд. евро ресурс ще разполага България за разкриването на работни места и създаването на нови социални услуги. Това е предвидено в новата Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси".

Нивото на заетите в България да се увеличи с над 10%, а бедните да намалеят с 260 хил. души, са основните цели на оперативната програма до 2020 г.

Новата Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" ще бъде официално представена от вицепремиера Ивайло Калфин на 17 ноември. Събитието се организира от вестниците "24 часа" и "Труд" в партньорство с най-голямата работодателска организация КРИБ. Дискусията е част от кампанията "Деветте пътя към еврофондовете 2014-2020", чиято цел е да скъси пътя на европейското финансиране за българския бизнес.

Новата ОП "Развитие на човешките ресурси" ще финансира проекти, по които има две големи групи бенефициенти - бизнеса и общините. Затова на форума ще присъстват и кметовете на повечето големи градове в България. Това е първата групова изява на новоизбраните кметове след последните местни избори.